Witteveen + Bos

Documentatie enquête Omgevingsvisie Landsmeer

Project	Omgevingsvisie Landsmeer
Opdrachtgever	Gemeente Landsmeer
Document	Documentatie enquête omgevingsvisie Landsmeer
Status	Ongecontroleerd (aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend)
Datum	2 maart 2021

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

Enquêteresultaten gemeente Landsmeer

Wat voor gemeente wil Landsmeer zijn, nu en in de toekomst? Wat is er nodig om prettig te wonen in Landsmeer? Hoe gaan we om met een groeiende vraag naar woningen en de verkeerskundige ontsluiting? Om deze vragen te beantwoorden, maakt de gemeente Landsmeer een omgevingsvisie voor 2040. Het opstellen van deze omgevingsvisie doet de gemeente niet alleen. Hierbij worden ook bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners betrokken. Van begin november tot eind januari zijn bewoners betrokken door middel van een enquête. Het doel van de enquête was om de kernwaarden van en dromen voor Landsmeer in kaart te brengen. Ook werden de huidige knelpunten in beeld gebracht.

Inhoudsopgave

- Statistieken deelnemers 3
- Identiteit van Landsmeer 3
- Meest karakteristieke plekken 4
- Plekken waar verbetering nodig is 5
- Waardering voor de kwaliteiten van Landsmeer 5
- Mening over de aanwezige mogelijkheden en voorzieningen in Landsmeer 9
- Visie voor Landsmeer in 2040 11
- Dromen voor Landsmeer in 2040 12
- Aanvullende opmerkingen 15

Statistieken deelnemers

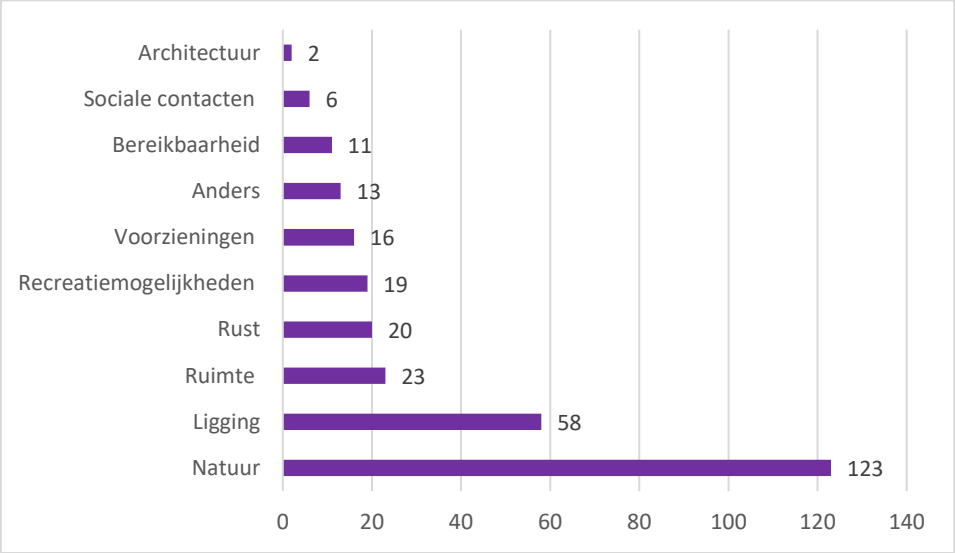
De enquête is ingevuld door 291 deelnemers. Daarvan waren er vier niet woonachtig in Landsmeer. Van de deelnemers was 53% man, 44% vrouw en 9% identificeert zich als geen van beide. De enquête werd door jong en oud ingevuld, maar ongeveer de helft (47%) was tussen de 46 en 65 jaar oud (zie tabel 1). De deelnemers zijn uit alle kernen van de gemeente afkomstig.

leeftijdsgroep	abs.	%
jonger dan 25 jaar	10	3%
25-35 jaar	22	8%
36-45 jaar	53	18%
46-55 jaar	70	24%
56-65 jaar	66	23%
66-80 jaar	61	21%
ouder dan 80 jaar	9	3%

Tabel 1 Leeftijdsverdeling van de deelnemers

Identiteit van Landsmeer

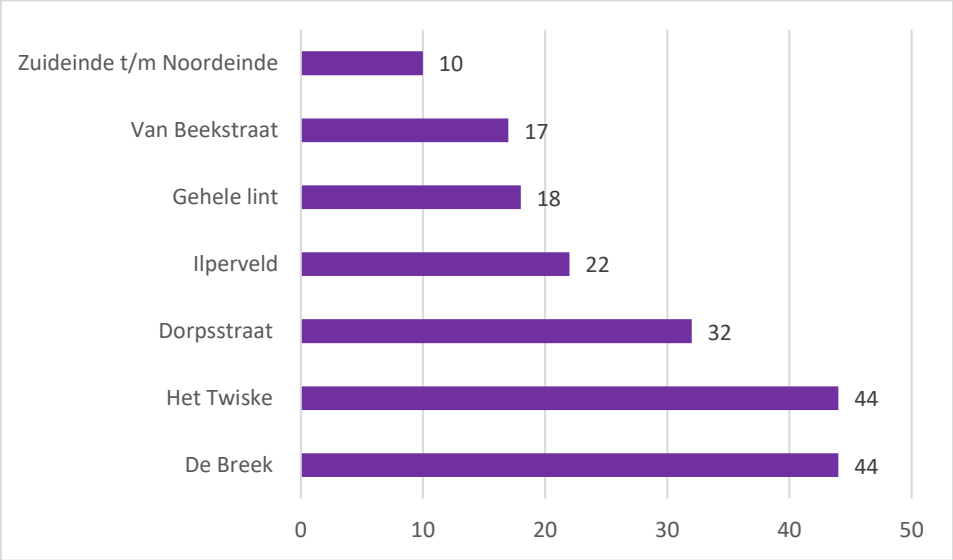
De meeste deelnemers zijn het meest trots op de natuur van Landsmeer (123 deelnemers). Daarna volgt de ligging (58). De architectuur (2) en sociale contacten (6) worden het minst vaak aangemerkt als een kenmerk waar men in Landsmeer trots op is (zie figuur 1).

Figuur 1 Landsmeerders zijn het meest trots op…

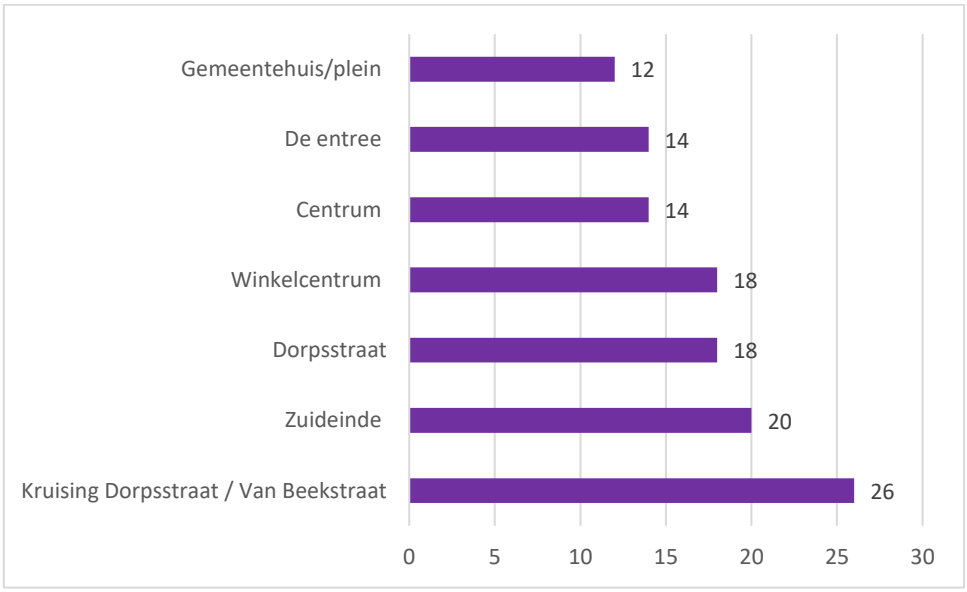
Er zijn wel verschillen in leeftijd aan te wijzen. Zo is de waarde 'natuur' niet aangewezen door deelnemers jonger dan 25 jaar, terwijl natuur in de overige leeftijdsgroepen een aandeel tussen de 33% en 50% behaalt. Daarnaast worden de sociale contacten door 20% van de deelnemers jonger dan 25 jaar aangewezen als de waarde waar zij het meest trots op zijn. Deze waarde wordt door de groepen 56-65 jaar en ouder dan 80 jaar echter geen enkele keer benoemd. Verder wordt de waarde 'ligging' vooral gewaardeerd door groepen tussen de 25 en 65 jaar oud. Deelnemers jonger dan 25 of ouder dan 65 noemen 'ligging' minder vaak als kwaliteit waar zij het meest trots op zijn (ongeveer 10%).
De deelnemers droegen ook andere waarden aan waar zij het meest trots op zijn:
- Het dorpse karakter (4x)
- De combinatie van alle kernwaarden (7x)

Meest karakteristieke plek
De meest karakteristieke plekken van Landsmeer zijn het Twiske en de Breek (zie figuur 2). Naast deze veelgenoemde plekken worden er nog vele andere locaties genoemd, zoals de Twiskermolen, de kerk tegenover het gemeentehuis en het zwembad.

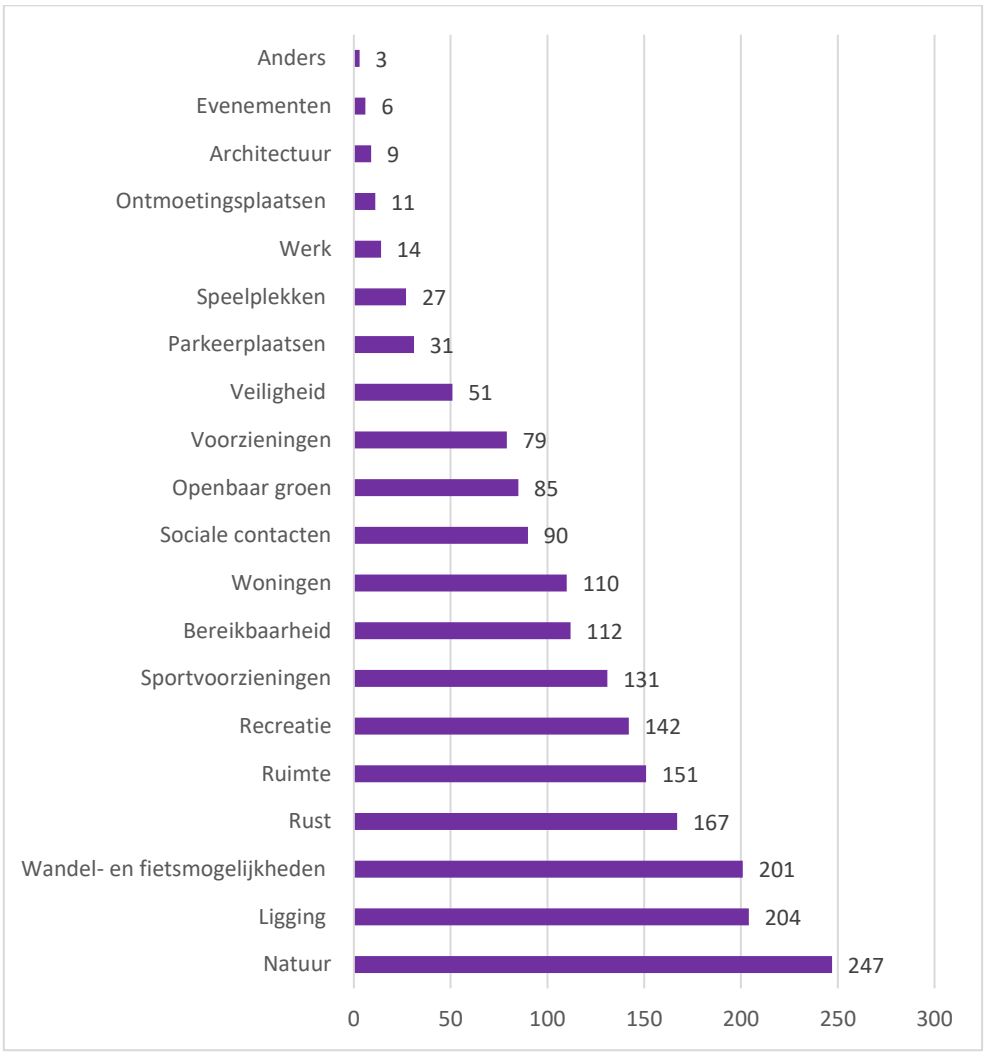
Figuur 2 Meest karakteristieke plekken van Landsmeer

Plekken waar verbetering nodig is
Naast deze kernwaarden, zijn er ook locaties aan te wijzen die verbeterd kunnen worden. Zuideinde en de Dorpsstraat wordt het meeste benoemd als locaties die verbeterd mogen worden (zie figuur 3). De deelnemers geven aan dat de wegen druk zijn en dat de verkeersveiligheid laag is. Mogelijke oplossingen die worden aangedragen zijn een nieuwe toegangsweg, snelheidsverlaging tot 30 km/u, eenrichtingsverkeer en een apart fietspad. Naast de zeven veelgenoemde locaties in de grafiek worden ook andere plekken aangedragen die beter kunnen, zoals de geluidswal bij de A10 (4x, en er schijnt een gat in te zitten), het marktplein (6x) en het gebouw van de voormalige gemeentewerf (3x).

Figuur 3 Plek die verbeterd mag worden

Waardering voor de kwaliteiten van Landsmeer
De deelnemers hebben de meeste waardering voor de wandel- en fietsmogelijkheden (69%), de ligging (70%) en de natuur (85%) binnen Landsmeer. De ontmoetingsplaatsen (4%), architectuur (3%) en evenementen (2%) worden het minst vaak aangewezen als hetgeen waar men de meeste waardering voor heeft (zie figuur 4).

Figuur 4 Kwaliteiten van Landsmeer waar deelnemers de meeste waardering voor hebben

Bij ‘anders’ werden de volgende waarden aangedragen:
- Mogelijkheid om te varen
- Het buitengebied
- Eigenwijs dorp

Sprekende quotes:
‘Deze kernwaarden maken Landsmeer tot een dorp waar je graag wil (blijven) wonen.’ (66-80 jaar)

‘Landsmeer heeft een ideale en unieke ligging. Dichtbij Amsterdam (met alle voorzieningen) en met het Twiske op (veel al) loopafstand. Verder hebben we veel sportmogelijkheden en een actief vereningsleven.’ (25-35 jaar)

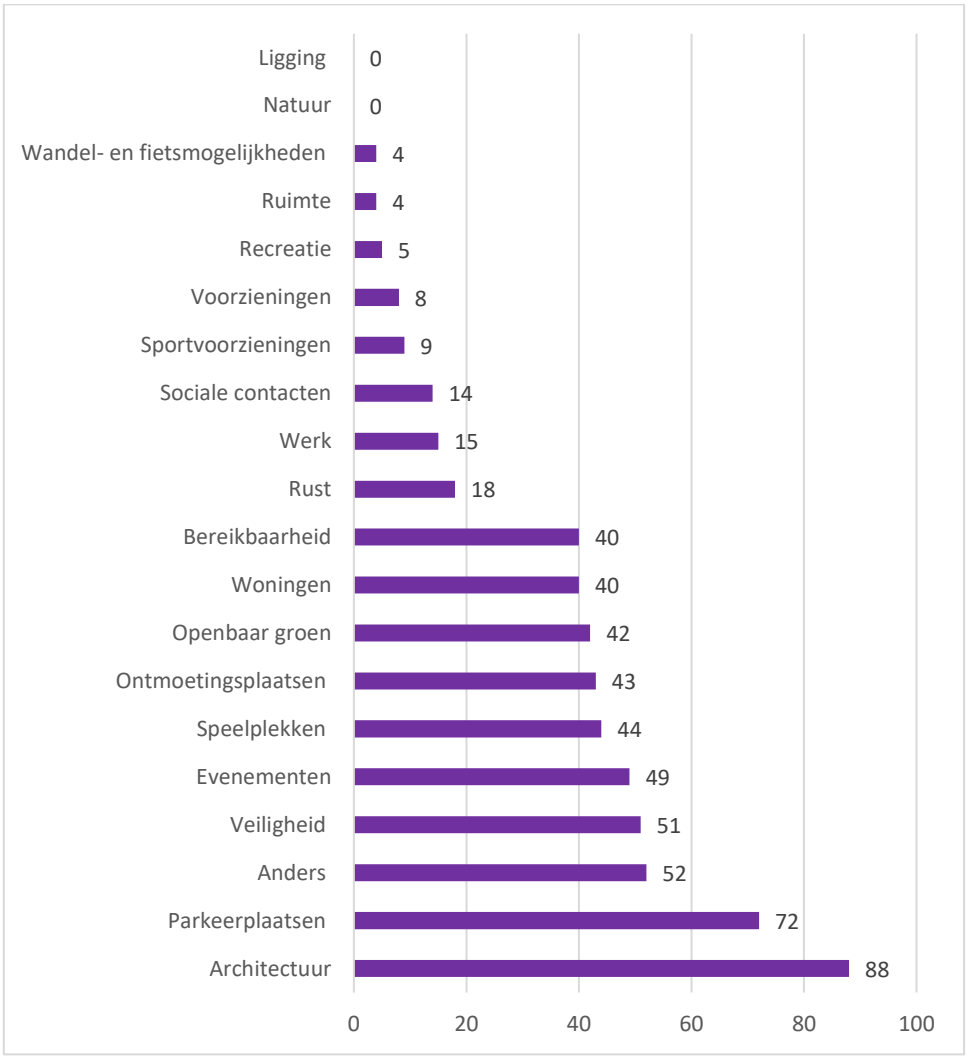
‘Landsmeer is het paradijs op aarde.’ (46-55 jaar)

‘Waar anders vind je een dorps dorp, zo prachtig gelegen en bereikbaar, zo dichtbij Amsterdam? (Jonger dan 25 jaar)’

‘Onder de rook van de stad leven zeldzame planten en dieren waarvan heel veel mensen geen idee hebben. Een schatkamer waarop we zuinig moeten zijn!’ (46-55 jaar)
Minste waardering voor…

Deelnemers mochten bij de vraag over wat zijn het meeste en minste waarderen in Landsmeer zoveel antwoorden invullen als zij van toepassing vonden. Bij de vraag over de meeste waardering werden 1871 opties ingestuurd, bij de vraag over de minste waardering werden 598 opties ingestuurd.

De deelnemers hebben de minste waardering voor de architectuur (88x) en parkeerplaatsen (72x). De ligging en de natuur werden door niemand aangewezen als waarde waar zij de minste waardering voor hebben. Daarover zijn de deelnemers dus eensgezind (zie figuur 5). De evenementen worden door 49 deelnemers aangewezen als hetgeen waar zij de minste waardering voor hebben: deze deelnemers zijn allemaal ouder dan 25 jaar.

Figuur 5 Kwaliteiten van Landsmeer waar deelnemers de minste waardering voor hebben

Bij ‘anders’ werden de volgende waarden aangedragen waar verbetering mogelijk is:
- Internet via de kabel
- OV vanuit Den Ilp is niet goed
- Gevaarlijke situaties op de weg
- Afnemende winkelvoorraad
- Geluidsoverlast van de ringweg
- Doorstroom op de Dorpsstraat
- Autorijgedrag op het Zuideinde
- Verkeersveiligheid
- Visie op maatschappelijk verantwoord overnemen
- Rondom de scholen is het druk met verkeer
- Slechte bestrating

- Cultuur
- Te weinig handhaving op de jeugd
- Slecht beheer openbare ruimte
- Vandalisme
- Monument WOII
- Vrachtverkeer door het centrum
- Handhaving
- Rekening houden met elkaar
- Winkels en horeca

Sprekende quotes:
'Er is grote parkeeroverlast in de wijk, bij grote evenementen stroomt alles over en wordt alle rust verstoord.' (36-45 jaar).

'Vooral parkeren is een grote frustratie. Speeltuinen zijn er wel, maar klein en vaak in slechte staat (gevaarlijk).' (36-45 jaar).

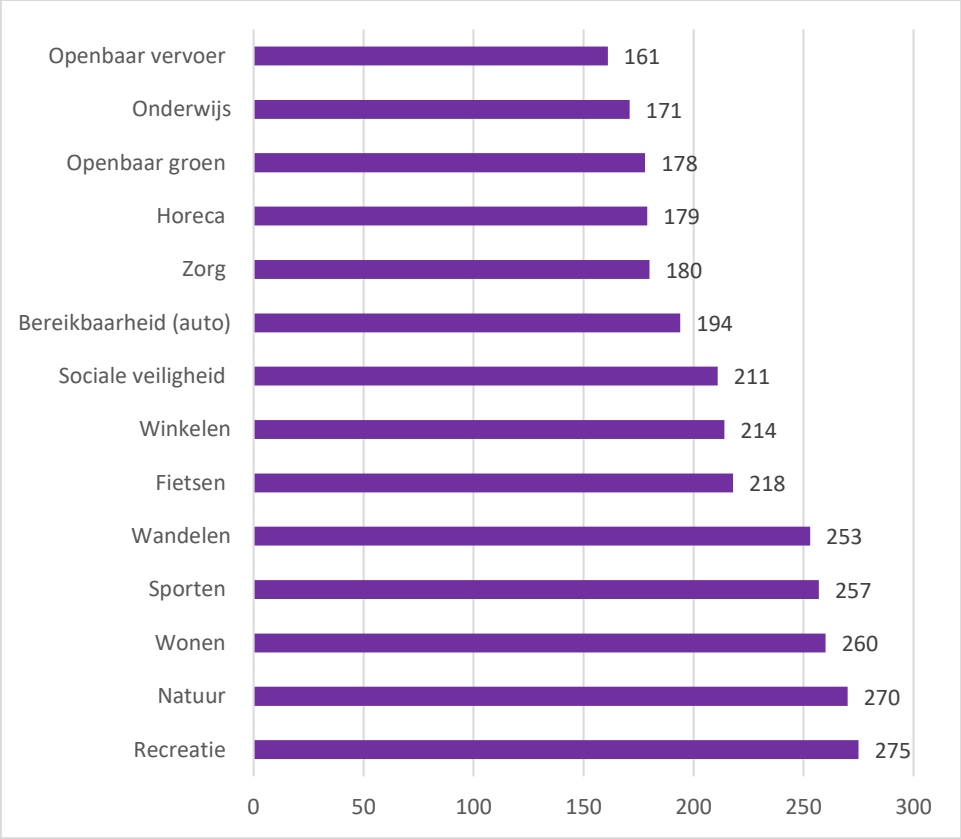
'Er wordt heel veel plannen gemaakt om Landsmeer helemaal vol te bouwen, terwijl de voorzieningen en wegen het nu al te druk is. Het past niet, soms is vol gewoon vol.' (36-45 jaar)

'Het woning aanbod is te eenzijdig (geen starters woningen), hierdoor krijgen we uiteindelijk een scheve sociale structuur in het dorp. Door de grootte vernieuwingen (herbouw) is er/weinig oude architectuur overgebleven, er dient meer rekening met het oudere dorpsbeeld gehouden te worden bij nieuw projecten (zowel nieuwbouw als verbouw).' (25-35 jaar).

'Er zijn te weinig aantrekkelijke speelplekken in de wijken. Fietsen op zuideinde, dorpsstraat is voor kinderen gevaarlijk. De stoepen zijn te smal voorkinderwagens en rolstoel, ook omdat lantaarnpalen in de weg staan op de smalle stopen.' (56-65 jaar).

'Te weinig parkeerplaatsen in woonwijken en voorzieningen voor tieners.' (25-35 jaar).

Mening over de aanwezige mogelijkheden en voorzieningen in Landsmeer
Over het algemeen zijn de deelnemers (zeer) tevreden over de aanwezige mogelijkheden en voorzieningen in Landsmeer. In figuur 6 is aangegeven hoeveel deelnemers (zeer) tevreden waren. Recreatie (95%), natuur (93%), wonen (89%), sporten (88%) en wandelen (87%) halen een zeer hoge waardering. 73% van de deelnemers is over de sociale veiligheid (zeer) tevreden. Daarbinnen zit echter wel een onderscheid: 25% van de vrouwen onder de 25 jaar en 23% van de vrouwen tussen de 25-35 jaar zijn juist ontevreden over de sociale veiligheid. En waar 88% (zeer) tevreden is over sporten, geldt dat 33% van de vrouwen ouder dan 80 jaar daar ontevreden over is. 62% van de deelnemers is (zeer) tevreden over de horeca, maar 20% van de deelnemers jonger dan 25 jaar en 23% van de deelnemers tussen 25-35 jaar geeft aan juist ontevreden te zijn over horeca.

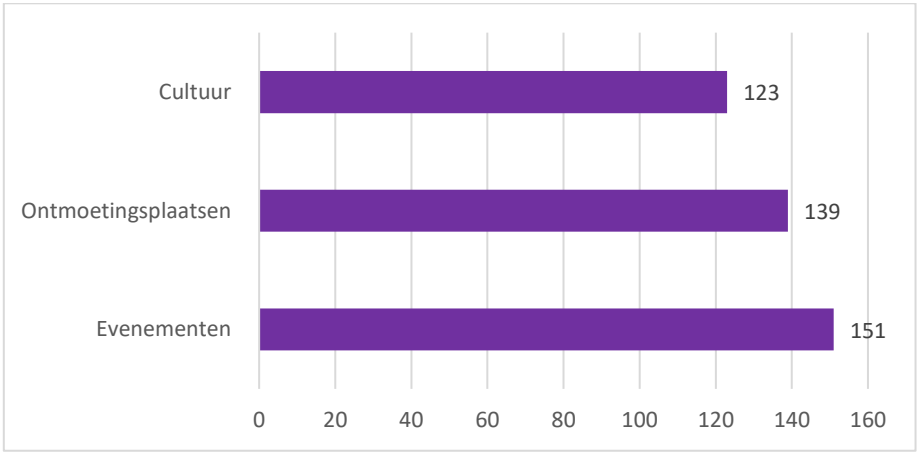
Figuur 6 Aantal deelnemers dat (zeer) tevreden is over de aanwezige mogelijkheden en voorzieningen

Over cultuur, ontmoetingsplaatsen en evenementen zijn de deelnemers minder uitgesproken. Ongeveer de helft van de deelnemers staat hier neutraal tegenover (zie figuur 7).

Cultuur
42% van de deelnemers staat neutraal tegenover de cultuur in Landsmeer, 36% van de deelnemers is er (zeer) tevreden over. Wanneer we kijken naar leeftijd is 28% van de deelnemers tussen de 25-35 jaar ontevreden over de cultuur in Landsmeer. Ook 22% van de deelnemers ouder dan 80 jaar zijn ontevreden over de cultuur.

Ontmoetingsplaatsen
48% van de deelnemers staan neutraal tegenover de ontmoetingsplaatsen in Landsmeer, 37% is daar (zeer) tevreden over. Wanneer we kijken naar leeftijd, zijn vooral deelnemers tussen de 25-35 jaar ontevreden over de ontmoetingsplaatsen: 23% van hen geeft dat aan.

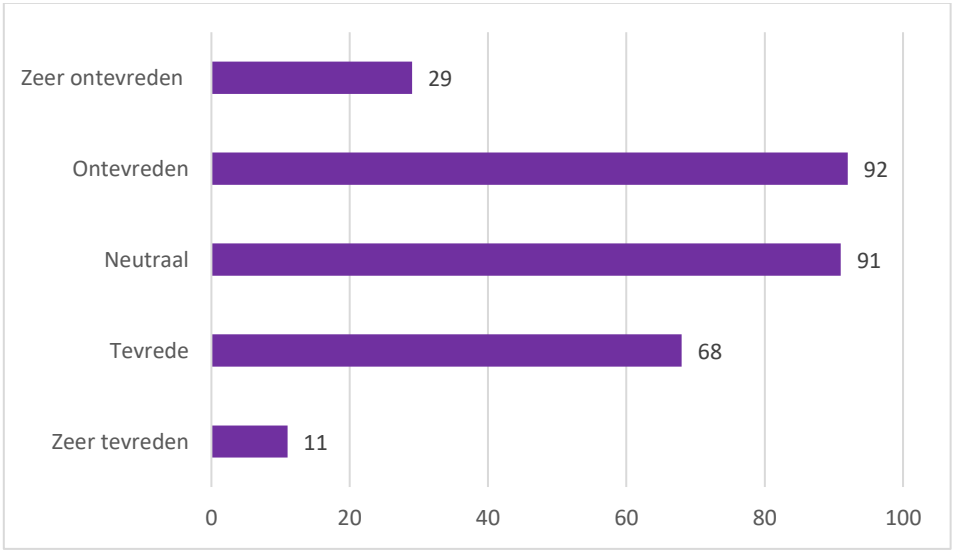
Evenementen
52% van de deelnemers staan neutraal tegenover de evenementen in Landsmeer, 29% is daar (zeer) tevreden over. Wanneer we kijken naar leeftijd, zijn vooral deelnemers tussen de 46-55 jaar ontevreden over evenementen (29%). Van de deelnemers ouder dan 80 jaar is 22% ontevreden over de evenementen.

Figuur 7 Aantal deelnemers dat neutraal staat tegenover cultuur, ontmoetingsplaatsen en evenementen

Doorstroming van het verkeer

De meningen verschillen over de doorstroming van het verkeer. 29 deelnemers (10%) is zeer ontevreden, 92 deelnemers (32%) zijn ontevreden, 91 deelnemers (31%) is neutraal, 68 deelnemers (23%) is tevreden en 11 deelnemers (4%) is zeer tevreden over de doorstroming van het verkeer (zie figuur 8). Vooral deelnemers jonger dan 25 jaar zijn ontevreden: van hen geeft 60% aan ontevreden te zijn over de doorstroming.

Figuur 8 Verdeelde tevredenheid over de doorstroming van het gemotoriseerd verkeerd

Er is ook gevraagd wat er kan verbeteren aan de mogelijkheden en voorzieningen in Landsmeer. 11 deelnemers gaven aan dat zij graag meer woningen voor jongeren, starters en senioren zien. Daarnaast wordt opgemerkt dat er bij de planvormingsfase al nagedacht moet worden over de speelvoorzieningen. 42 deelnemers wijzen op de mogelijke verbetering van de ontsluiting, verkeersveiligheid, kwaliteit van het troittoir, parkeermogelijkheden en het openbaar vervoer. 68 deelnemers wijzen op de mogelijke toevoeging van andere functies, zoals meer horeca, gespecialiseerde winkels (zoals een biologische supermarkt en een delicatesse winkel met waren uit de omgeving), diverser aanbod van winkels en ontmoetingsplaatsen. 102 deelnemers wijzen op de mogelijke toevoeging van sociale activiteiten en voorzieningen, zoals speelplaatsen (bijvoorbeeld een natuurspeelplaats), activiteiten voor jongeren, culturele voorzieningen, het verbeteren van de verkeersveiligheid en meer toezicht op de openbare orde.

'Ik heb altijd in Den Ilp bij mijn ouders gewoond maar kan er nu niet wonen, wat ik wel erg graag wil.' (25-35 jaar)

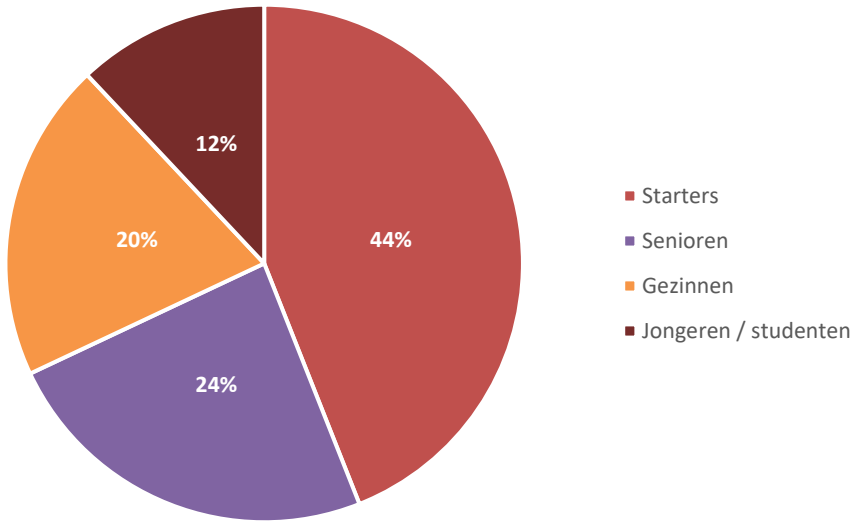
'Sterk blijven inzetten op het behoud van de natuur en de groene omgeving. Het moois dat we nog hebben niet opgeven voor meer evenementen, onnodige recreatieparken, hotels, attracties etc.' (46-55 jaar)

Visie voor Landsmeer in 2040

Onderdeel van de enquête was het in kaart brengen van de gewenste ontwikkelingen voor Landsmeer in 2040. Er werd aan de deelnemers gevraagd wat hun mening is over woningbouw (welke doelgroep en locatie?), toerisme en de verduurzaming van Landsmeer. Ook deelden de deelnemers hun droom voor Landsmeer in 2040.

Woningbouw: doelgroep

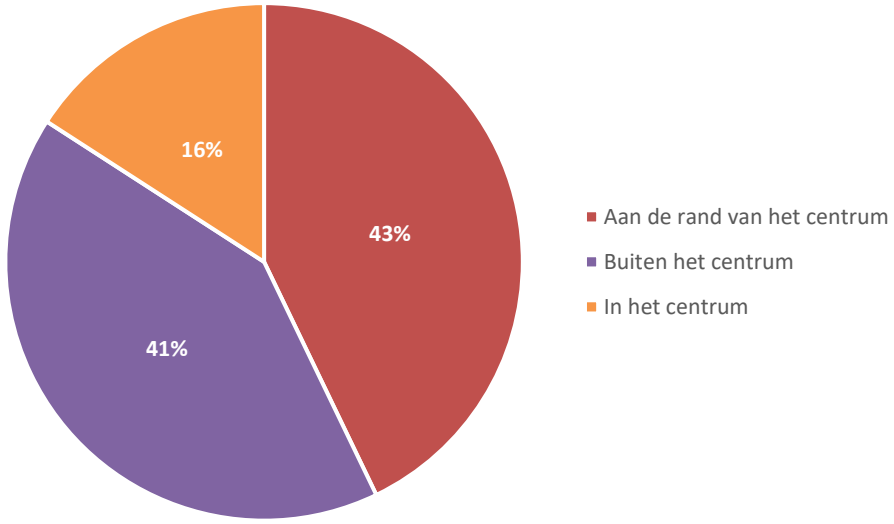
Als er woningen in Landsmeer worden bijgebouwd, geeft 44% van de deelnemers aan het belangrijk te vinden dat er meer woningen beschikbaar komen voor starters (figuur 9). 24% geeft aan dat er woningen moeten bijkomen voor senioren, 20% voor gezinnen en 12% voor jongeren/studenten.

Figuur 9 Doelgroep waarvoor woningen bijgebouwd moeten worden

Woningbouw: locatie voor starters

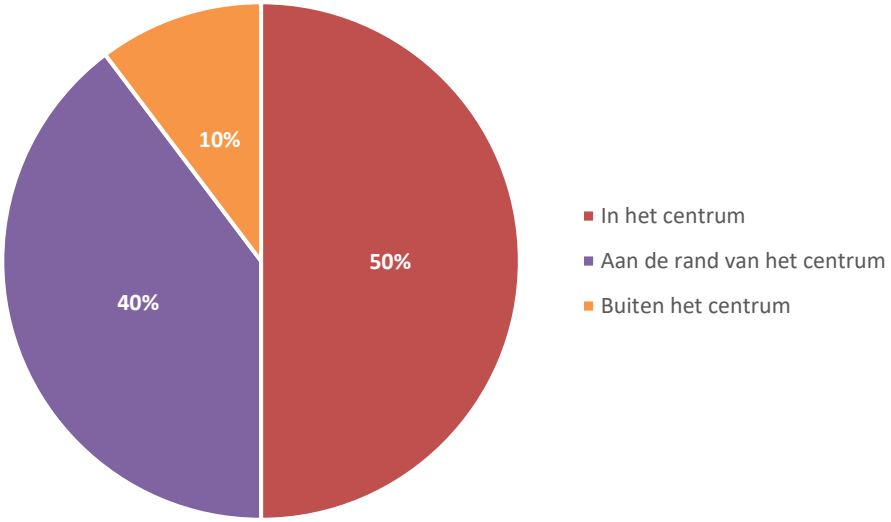
Er is ook gevraagd waar de woningen voor de gekozen doelgroep beschikbaar moeten komen. Onder de deelnemers die kozen voor woningen voor starters, geeft 43% van hen aan dat deze woningen aan de rand van het centrum moeten komen. 41% vindt dat deze woningen buiten het centrum moeten komen en 16% vindt dat deze woningen in het centrum moeten komen (zie figuur 10).

Figuur 10 Meest geschikte locatie voor woningen voor starters

Woningbouw: locatie voor senioren

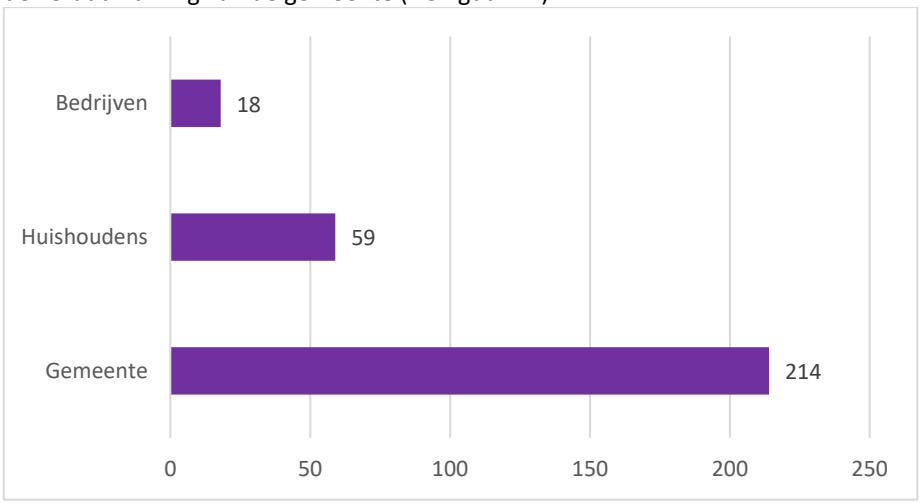
Wanneer we kijken naar de deelnemers die voor senioren kozen, blijkt het volgende. Van deze deelnemers vindt 50% dat de woningen voor senioren in het centrum gebouwd moeten worden, 40% vind dat deze woningen aan de rand van het centrum gebouwd moeten worden en 20% vindt dat de woningen buiten het centrum moeten komen. Woningen voor senioren zijn belangrijk, omdat dit de doorstroom op de woningmarkt kan bevorderen (zie figuur 11).

Figuur 11 Meest geschikte locatie voor woningen voor senioren

Verduurzaming

Voor verduurzaming geldt dat 214 deelnemers (74%) vind dat de gemeente het initiatief moet nemen bij de verduurzaming van de gemeente (zie figuur 12)

Figuur 12 Wie moet het initiatief nemen bij de verduurzaming van Landsmeer?

Gemeente Landsmeer kan op verschillende manieren bijdragen aan de verduurzamingsopgave. Deelnemers noemen onder andere het verstrekken van subsidie, het geven van voorlichting (waaronder in het Kompas), het instellen van groene ambassadeurs in de kernen, het verbeteren van het openbaar groen en de fietsvoorzieningen en het stimuleren van gebieds- en wijkgerichte samenwerkingsverbanden.

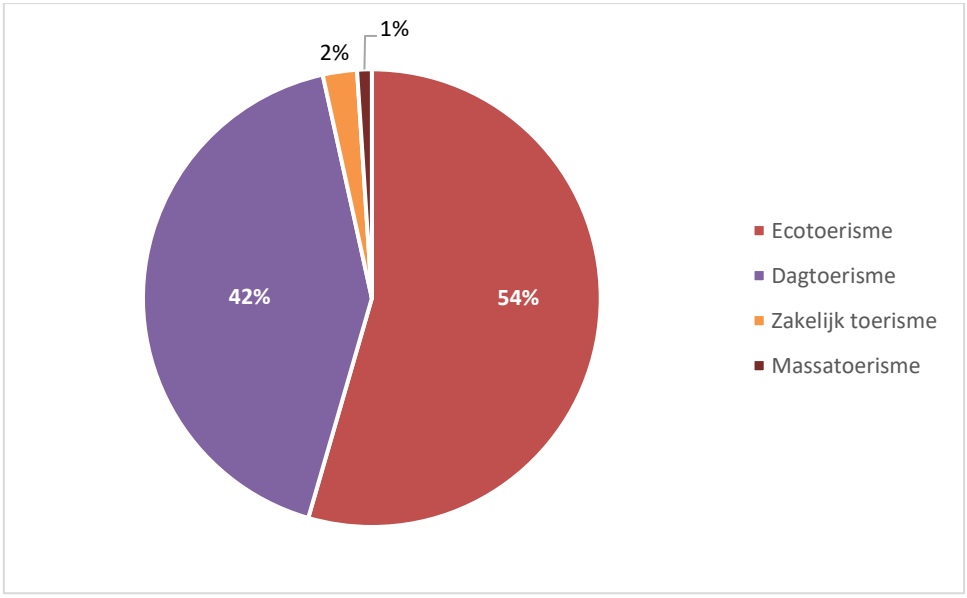
Sprekende quotes:

'Kijken waar het laaghangend fruit is en inwoners mobiliseren om mee te doen, dat hoeft niet duur te zijn, bijvoorbeeld groen ambassadeurs die in hun straat herkenbaar zijn aan een groene paal in de tuin: zij helpen buren met het vergroenen van hun tuin, tegel eruit, plantje erin: geef mensen die dit doen een groene speld, maak er helden van.' (46-55 jaar)

'Probeer mensen de fiets op te krijgen, met name in het noorden wordt er nog veel autogereden. De zonnepanelen- en regentonnenactie was erg goed bevallen. Meer van dat!' (Jonger dan 25 jaar)
'Wellicht meer info e/o subsidie (en hulp bij het aanvragen hiervoor) voor duurzame energie zoals bijvoorbeeld zonne-energie. En meer vogels- en insecten trekkende openbare beplanting.' (46-55 jaar)

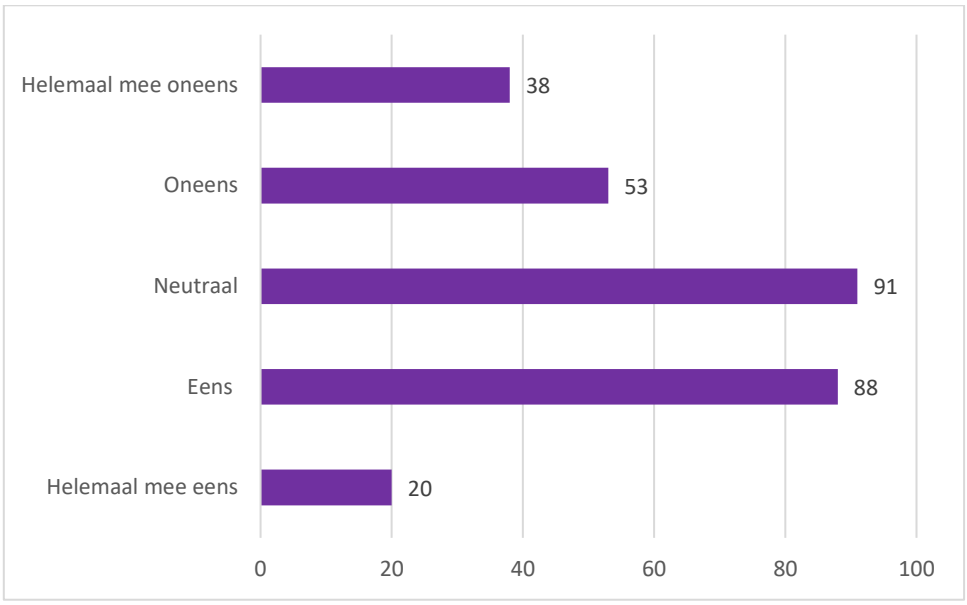
'Zonnepark aanleggen/ tips geven in Kompas met voorbeelden zoals afvoer regenwater/ deurstrips tegen koude tocht/dorpsverwarming aanleggen zodat huizen op een warmtenet kunnen worden aangesloten.' (66-80 jaar)

Toerisme
De meerderheid van de deelnemers (54%) vind dat ecotoerisme het beste pas bij Landsmeer en 42% vindt dat dagtoerisme het beste past. Vrijwel geen enkele deelnemer vind dat zakelijk toerisme of massatoerisme het beste past bij Landsmeer (zie figuur 13).

Figuur 13 Type toerist dat het beste past bij Landsmeer

Daarnaast is gevraagd in hoeverre de deelnemer het er mee eens is dat het goed bij Landsmeer past om een recreatieknooppunt te worden (zie figuur). De meningen zijn daarover verdeeld. De meerderheid van de deelnemers staat daar neutraal tegenover of is het daar mee eens (zie figuur 14).

Figuur 14 Mate waarin het bij Landsmeer past om een recreatieknooppunt te worden.

Dromen voor Landsmeer in 2040
Er werden veel mooie toekomstbeelden voor Landsmeer in 2040 aangedragen. 19 deelnemers hopen dat Landsmeer in 2040 niet veranderd is ten opzichte van Landsmeer in 2020. 31 deelnemers spraken een toekomstdroom uit over het bestuur en het wel of niet doorvoeren van een fusie. 54 deelnemers hadden een droom voor het sociaal domein en voorzieningen, 62 deelnemers streven naar een balans tussen geschikte woningen en behoud van het groen en 75 deelnemers hadden een droom die duurzaam ingestoken was.

Sprekende quotes:
'Een leefomgeving die balans heeft gevonden in de schone natuur, rust en recreatiemogelijkheden (waterrijk, varen, goede doorvaar mogelijkheden, passende bruggetjes e.d.). Wonen aan het water is het vertrekpunt, meer hofjes waardoor verkeersveiligheid toe is genomen. Waar jong en oud zich thuis voelen en sociale controle hoog in het vaandel staat.' (36-45 jaar).

'Dat het dorpse karakter blijft behouden en er voldoende faciliteiten zijn om te voorzien in basisbehoefte van de inwoners. Veiligheid staat voorop! En dat we voorop lopen in duurzaamheid; een voorbeeld case zijn voor andere kleine gemeenten.' (36-45 jaar).

'Een energieneutrale gemeenschap met een zeer sterke sociale samenhang en mogelijkheden om alle generaties hun leven lang te kunnen laten wonen in dit mooie dorp. 0% verkeersslachtoffers door slimme inrichting van de openbare ruimte waardoor iedereen zich veilig kan verplaatsen in het door het dorp.' (56-65 jaar).

'Een creatieve verbindende plek met oude en nieuwe landsmeerders samen.' (36-45 jaar).

'Een toekomstbestendige gemeente met evenwichtige bevolkingsopbouw, duurzame woningen en een sterk verenigingsleven.' (66-80 jaar).

'Dat Landsmeer behoort tot de meest duurzame gemeentes van NL.' (36-45 jaar)

Aanvullende opmerkingen
Tot slot hadden de deelnemers de mogelijkheid om een afsluitende opmerking mee te geven, 86 van hen deden dat. Zes opmerkingen gingen over gezondheid (vermindering van vliegverkeer, geluidswal 10). Negen opmerkingen hadden betrekking tot mobiliteit (kwaliteit van bestrating, doorstroming en verkeersveiligheid). Elf opmerkingen gingen over overige zaken (handhaving, vergunningen, verfraaiing van het winkelcentrum en parkeren op het marktplein). Zestien opmerkingen gingen over woningbouw (bebouwingsgrenzen, spanning tussen vraag en aanbod woningen). 20 reacties gingen over recreatie en/of duurzaamheid (geen windmolens, behoud van doorkijken). Ten slotte gingen 24 opmerkingen over een mogelijke fusie en/of het bestuur (wel of niet zelfstandig blijven).

'Landsmeer is het paradijs. Vlakbij de mooiste stad van de wereld Amsterdam en vlakbij het Twiske waar je fijn kan recreëren. De vele actieve bewoners geven ons een rijk verenigingsleven.' (46-55 jaar).

'Maak van Zuideinde een eenrichtingsweg. Dan krijgen de fietsen aan beide kanten meer ruimte en is een stuk veiliger.' (36-45 jaar).